

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády

ze dne 17. března 2011 č. 190

Stanovisko

**vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů,
ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení),
ve znění pozdějších předpisů
(sněmovní tisk č. 261)**

Vláda na jednání své schůze dne 17. března 2011 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 261), a vyslovila tímto návrhem **nesouhlas** z dále uvedených důvodů.

1. Ustanovení zmocňující příslušný orgán rozhodovat o tom, zda existuje na straně jeho člena důvod pro vyloučení z projednávání a rozhodování určité věci pro střet zájmů, které se má doplnit do zákona o střetu zájmů a do zákona o krajích, bylo už v minulosti v zákoně o krajích obsaženo. Bylo rovněž obsaženo v zákoně o hlavním městě Praze (§ 51 odst. 5), kterého se však předložený návrh zákona nedotýká. Ze zákona o krajích i ze zákona o hlavním městě Praze bylo však již toto ustanovení před několika lety vypuštěno (v případě zákona o krajích zákonem č. 231/2002 Sb. a v případě zákona o hlavním městě Praze zákonem č. 145/2001 Sb.). Zřejmě pouhým opomenutím zákonodárce zůstalo obsaženo v zákoně o obcích.

2. Navržené zmocnění rozhodovat o tom, zda existuje důvod pro vyloučení člena zastupitelstva, popřípadě veřejného funkcionáře, z projednávání a rozhodování příslušné záležitosti v příslušném orgánu, nenavazuje na dosavadní text ustanovení, do kterých se má doplnit. V těchto ustanoveních je totiž stanoveno pouze, že člen příslušného orgánu je povinen před zahájením jednání tohoto orgánu, resp. v jeho průběhu, oznámit, že u něj existuje střet zájmů. V zákoně o obcích, v zákoně o krajích ani v zákoně o střetu zájmů však již obsaženo žádné ustanovení, na základě kterého by měl být člen takového orgánu z důvodu střetu zájmů z projednávání a rozhodování dané věci vyloučen. Není tedy ani důvodné, aby příslušný orgán rozhodoval o jeho vyloučení, byť i jen deklaratorně.

3. Žádný ze zmíněných zákonů neobsahuje ustanovení srovnatelné s ustanoveními procesních předpisů, jako jsou občanský soudní řád, trestní řád, správní řád či daňový řád, o podjatosti soudců a úředních osob. Na jejich základě je soudce nebo úřední osoba pro svůj poměr k účastníkům řízení nebo věci, která je předmětem řízení, vyloučena z rozhodování. Tato ustanovení však také předpokládají nahrazení toho, kdo je pro podjatost vyloučen, jiným soudcem, resp. jinou úřední osobou. Takové řešení však není možné v případě hlasování volených orgánů, jako jsou komory Parlamentu či zastupitelstva obcí a krajů, kde nahrazení „podjatého“ člena jiným nepřipadá v úvahu.

4. Pokud by rozhodnutí o „vyloučení“ veřejného funkcionáře z projednávání určité věci mělo pouze deklaratorní povahu, bylo by zbytečné a nepřspělo by k posílení právní jistoty, jehož se předkladatelé v důvodové zprávě k návrhu dovolávají. Lze si naopak představit možná účelová zneužití takového ustanovení, proti čemuž by bylo poměrně těžké se bránit.

5. V případě, kdy samotný člen příslušného orgánu oznámí, že se cítí být ve střetu zájmů, není ani žádný racionální důvod k tomu, aby o tom příslušný orgán rozhodoval. Pokud však člen příslušného orgánu takové oznámení neučiní, ač je učinit měl, dopouští se podle zákona o střetu zájmů přestupku. Ani v této souvislosti by však navrhované usnesení o jeho „vyloučení“ pro střet zájmů nemělo žádné právní důsledky.